

Bejegening door leerkracht, pedagogische aanpak en handelwijze school bij afhandeling klacht, klachten deels gegrond

Landelijke Klachtencommissie voor het Christelijk Onderwijs
ingesteld door de Besturenraad Centrum voor Christelijk Onderwijs

ADVIES 2011/198

I Verloop van de klachtenprocedure.

De klacht is – kort gezegd - gericht tegen de bejegening van *A* door de leerkracht en tegen de handelwijze van basisschool *S* te Ede.

II Standpunt klagers.

Uit de klachtbrief en hetgeen klagers op de hoorzitting naar voren hebben gebracht, leidt de commissie - kort weergegeven - de navolgende klachten af.

De leerkracht heeft geweigerd een in groep 6 succesvol gebleken pedagogische maatregel toe te passen en klagers hieromtrent onjuist voorgelicht. De leerkracht heeft bovendien grensoverschrijdend gedrag vertoond ten opzichte van *A* door hem een "zieke geest" te noemen. Daarbij komt dat ze in eerste instantie ten onrechte heeft ontkend dat ze dit heeft gezegd. Hiermee is *A* op school geen veilig pedagogisch klimaat geboden.

De directeur van de school is in gebreke gebleven bij het borgen en continueren van een pedagogische methode ten opzichte van *A*. Voorts is de directeur tekort geschoten in een adequate afhandeling van de ontstane problemen en heeft hij niet de vereiste neutraliteit ten opzichte van de leerkracht en de ouders in acht genomen.

Tot slot hebben klagers geklaagd over de behandeling van de klachten en de gevolgde procedure door het bevoegd gezag. Het bestuur heeft de behandeling van de klacht niet doen plaatsvinden door een klachtencommissie, er is geen algemene vertrouwenspersoon ingesteld en de door het bevoegd gezag aangestelde vertrouwenspersoon miskent de aard en functie van de klachtenprocedure.

III Standpunt bevoegd gezag.

De leerkracht en de school hebben schriftelijk en op de hoorzitting het volgende naar voren gebracht.

Het bevoegd gezag heeft aangegeven dat de klacht van klagers, dat er geen adequate ondersteuning door de vertrouwenspersoon is gegeven, juist is. Het bestuur betreurt de gang van zaken rondom het optreden van de vertrouwenspersoon. Deze heeft zich primair opgesteld als vertrouwensarts, hetgeen te beperkt is. Het komende najaar zullen de vertrouwenspersonen hun functie neerleggen. Het bevoegd gezag zal er voor zorgen dat de opvolgers worden geïnstrueerd, zodat de misverstanden over de rol van de vertrouwenspersoon in de toekomst kan worden vermeden.

Met betrekking tot de zogenoemde methode Klute heeft de school aangegeven dat deze mondeling kenbaar is gemaakt aan de leerkrachten van groep 6 en dat deze pas op 30 juni 2011 op schrift is gesteld. De methode houdt het volgende in. Leerlingen die hun werk niet af kunnen krijgen of afmaken krijgen het werk mee. Daarbij is de afspraak dat de leerling de opdracht thuis verder afmaakt en de volgende dag inlevert. De verantwoordelijkheid wordt bij de leerling neergelegd. Hierop is de methode Klute gebaseerd. Vervolgens moet de

volgende dag door de leerkracht op een zeer strenge wijze worden gevraagd of het werk af is. Indien dat niet het geval is, moet de leerling naar een aparte ruimte worden verwezen. *A* moest een strenge discipline worden opgelegd om hem in het gareel te krijgen en te houden. Navraag bij de leerkrachten uit groep 6 heeft geleerd, dat de methode feitelijk niet langer dan drie weken is toegepast, in die zin dat de methode van de harde kant is ontdaan. Hierover is niet met klagers gecommuniceerd.

De leerkracht heeft ervoor gekozen om eerst een band te scheppen tussen *A* en haar. In een later stadium zou ze bezien of de methode Klute noodzakelijk was. Begin december was *A* steeds moeilijker te motiveren en daarop is besloten om de harde methode toe te passen. Daarbij past het uitsluiten van *A* voor een deel van het sinterklaasfeest. Het hanteren van de methode druiste in tegen de professionele principes van de leerkracht. De leerkracht heeft erkend dat ze *A* "een zieke geest" heeft genoemd in het bijzijn van de leerlingen. Achteraf blijkt dat *A* het gebruik van de term zeer op zichzelf heeft betrokken hoewel dat niet de bedoeling was. De leerkracht heeft er spijt van dat ze deze uitdrukking heeft gebruikt. Ze heeft een excuusbrief geschreven. Het bevoegd gezag heeft getracht om de klacht eerst zelf af te handelen door klagers uit te nodigen voor een gesprek. Hiervan hebben klagers geen gebruik gemaakt. Het is het recht van klagers om zich direct te wenden tot de klachtencommissie.

IV Overwegingen commissie.

De commissie overweegt ten aanzien van de deelklacht, gericht op de wijze van uitvoering van de pedagogische maatregel, de communicatie daaromtrent en het nalaten van de directeur om te borgen dat de methode wordt gevolgd, als volgt.

Uit hetgeen tijdens de hoorzitting naar voren is gekomen, is gebleken van wisselende standpunten van de zijde van de school. De school heeft nagelaten een consistent beleid te voeren met betrekking tot de aanpak van *A* en heeft daarover niet adequaat met klagers gecommuniceerd. De commissie wijst ter onderbouwing van haar oordeel op het navolgende.

Niet is vastgelegd wat de methode Klute en de daarin voorgestane aanpak van *A* nu precies inhoudt. Klagers en de school verschillen van mening over de gestrengheid van de methode. Op de hoorzitting heeft de school erkend, dat de methode, zoals deze door de heer Klute is voorgesteld, in groep 6 al na drie weken is verlaten. Door de leerkrachten van groep 6 is niet gecommuniceerd, dat de methode Klute is verlaten en is overgegaan tot een gangbare didactische aanpak. In groep 7 is deze methode niet toegepast, omdat de leerkrachten van groep 7 ervoor hebben gekozen om te proberen eerst een band te scheppen met *A* en pas in een later stadium te bezien of de methode Klute noodzakelijk is. Door de leerkrachten is hieromtrent evenmin duidelijk gecommuniceerd. Vervolgens zijn de leerkrachten de methode in haar gestrengheid gaan toepassen, juist tijdens het sinterklaasfeest en zonder klagers daarover vooraf in te lichten. De commissie acht dit een zeer ongelukkige handelwijze.

Vervolgens weigert de leerkracht eind november om in gesprek te gaan met de heer Klute, over de vermeende hardheid van de methode, omdat dit niet wordt toegestaan door de directeur en/of het bevoegd gezag.

Vanuit de directeur wordt pas in een laat stadium duidelijkheid gegeven omtrent het beleid van de school inzake de methode Klute, namelijk dat de methode Klute niet past binnen de school.

Gelet op het vorenstaande acht de commissie de deelklacht, gericht op de wijze van uitvoering van de pedagogische aanpak van *A* en de communicatie daaromtrent, gegrond.

Ten aanzien van de deelklacht, die betrekking heeft op de omstandigheid dat de leerkracht *A* een "zieke geest" heeft genoemd, overweegt de commissie als volgt.

De commissie stelt vast, dat de leerkracht in de brief aan het bestuur van 5 juli 2011 en op de hoorzitting heeft erkend, dat ze *A* een "zieke geest" heeft genoemd ten overstaan van zijn klasgenoten. In eerste instantie heeft ze dit in het gesprek met klagers ontkend, maar uiteindelijk heeft de leerkracht op 23 november 2010 een excuusbrief gezonden.

De commissie is van oordeel dat de leerkracht met het benoemen van *A* als een "zieke geest" de grens van het betamelijke jegens *A* heeft overschreden. Deze deelklacht acht de commissie dan ook gegrond. Verder is de communicatie omtrent dit voorval niet op een zorgvuldige wijze geschied. In eerste instantie heeft de leerkracht het voorval in een gesprek met klagers en de directeur ontkend. De verklaring van de leerkracht dat ze haar uitlating niet onmiddellijk heeft herkend, kan de commissie niet volgen.

Voorts hecht de commissie eraan het volgende op te merken. Op de hoorzitting heeft de leerkracht aangegeven dat ze betreurt dat *A* de term zieke geest op zichzelf heeft betrokken. Maar ze heeft ook aangegeven, dat er wel voor het eerst een moment was dat er echt sprake was van contact, zodat de voorwaarde voor een gedragsverandering bij *A* aanwezig was. De commissie hecht er in dit kader aan op te merken dat deze uitlatingen en hetgeen hieromtrent overigens tijdens de hoorzitting is verklaard getuigen van onvoldoende zelfreflectie op het voorval.

Met betrekking tot de klacht gericht op het ten onrechte niet ingesteld hebben van een onafhankelijke klachtencommissie overweegt de commissie als volgt. Het bevoegd gezag heeft zich aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie, ingesteld door de Besturenraad. De procedure bij het bevoegd gezag is om te bezien of het bevoegd gezag de klacht zelf kan oplossen om zo een gang naar de klachtencommissie te voorkomen. De klacht, gericht op het niet ingesteld hebben van een onafhankelijke klachtencommissie is ongegrond.

Ten aanzien van de klacht dat de vertrouwenspersoon geen adequate ondersteuning heeft geboden, heeft het bevoegd gezag aangegeven dat de vertrouwenspersoon zich kennelijk primair heeft opgesteld als vertrouwensarts. Dit is, naar het oordeel van de commissie, te beperkt. Het bevoegd gezag heeft aangegeven dat de opvolgers van de huidige vertrouwenspersonen ter zake kundig worden geïnstrueerd zodat misverstanden over de rol van de vertrouwenspersoon in de toekomst kunnen worden vermeden. De klacht, gericht op de omstandigheid dat de vertrouwenspersoon geen adequate ondersteuning heeft geboden, acht de commissie dan ook gegrond.

V Oordeel omtrent de gegrondheid van de klacht.

De commissie verklaart de deelklacht

- I gericht op de wijze van uitvoering van de pedagogische aanpak van *A* en de communicatie daaromtrent gegrond;
- II gericht tegen de uitlating "zieke geest" en de communicatie daaromtrent gegrond;
- III gericht tegen het niet ingesteld hebben van een onafhankelijke klachtencommissie ongegrond;
- IV gericht tegen het ontbreken van adequate ondersteuning van de vertrouwenspersoon gegrond.

De commissie ziet, in het licht van het vorenstaande en hetgeen tijdens de hoorzitting zijdens de commissie is opgemerkt, geen aanleiding verdere adviezen uit te brengen.

Aldus gegeven op 29 november 2011 door mr. H.C. Naves, voorzitter, alsmede drs. J. van Tongeren en E. van Seventer-Timman, als leden, in tegenwoordigheid van mr. F.J.H. Stevens als secretaris.